

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ

Aydınlık Gazetesi, 7 Mart 2015

Yıldırım Koç

Sendika-içi demokrasinin her gün birçok örgütte ihlal edildiği bir dönemden geçiyoruz. Sendikaların sendika-içi demokrasiye her zamankinden fazla ihtiyaç duyacağı bir dönemden geçiyoruz.

Sendikalar işçileri örgütler. Sendikaların politika ve davranışları da demokratik biçimde belirlenirse, üye kitlesi sendika yönetimine güvenir.

Sendikaların politika ve davranışları üye kitlesini dikkate almadan anti-demokratik bir biçimde belirlenirse, sendika yöneticilerine duyulan güven yerle bir olur. Sendika yöneticileri yönetimde bulunurlar, ancak adam yerine konmazlar. Lacivert takımları giyip dolaşmak bir yöneticinin adam yerine konması için yeterli değildir. Belki 20-30 yıl önce öyle sanılırdı; ancak bugün öyle değil.

KRİZ DÖNEMİNDE SENDİKA-İÇİ DEMOKRASİ ÖNEM KAZANIR!

Sendika üyesi, sendika yöneticisine güvenmezse, onun aldığı kararlara uymaz. İşçiyi zorla eyleme götüremezsiniz. İşçinin haberi olmadan delege seçimi yapmış gibi tutanak tutabilirsiniz; ancak işçiyen ihtiyaç duyduğunuz zaman, yaptığınız sahtekarlık size hatırlatılır.

Türkiye'nin yaşadığı ekonomik krizin her geçen gün daha da derinleştiği günlerden geçiyoruz.

Hayat sınıf mücadelesini zorluyor; daha da zorlayacak.

İşçinin oturduğu minder tutuşmuştu. Şimdi işçinin arkasını yakmaya başladı.

İşten atılmalar yaygınlaşıyor.

Kamu toplu sözleşmelerinde daha tek bir adım bile atılmadı.

İşçi hayatından memnunken, sendikacısının türlü rezilliğini ve anti-demokratik davranışlarını sessizlikle karşılar. Hatta sünnet düğününde gelip bir altın takan, hastalandığında iyi bir doktora erişmede yardımcı olan, babasının cenazesini sendika ambulansıyla memlekete gönderen sendikacıya (bu işlerini yaptırabildiği sürece) saygı duyuyormuş gibi bile yapar.

Ancak geçim kaygısı ayırır.

Cenazesinde tabutun altına giren, kızına yurt bulan sendikacı, eğer işçinin geçiminin zorlaştığı dönemde sorumluluklarını yerine getirmiyorsa, tabutun altına girmesinin de, kızına yurt bulmasının da bir faydası kalmaz. İşçi hesap sormaya başlar.

İşler iyi gidiyor gibiyse, işçilerin büyük çoğunluğu sendika-içi demokrasiyi sorgulamaz. Sendikanın imzaladığı toplu iş sözleşmesiyle satınalma gücü korunabiliyor ve belki de bir parça artırılabilir, delege seçimlerinin yapıp yapılmadığı, bazı muhaliflerin kanundışı ve ahlakdışı bir biçimde tasfiye edilip edilmediği, bazı sendika şube başkanlarının çeşitli biçimlerde satın alınıp alınmadığı sıradan işçiyen pek ilgilendirmez. Sıradan işçi, eline geçen paraya bakar.

GÜNEŞ ÇARIĞI, ÇARIK AYAĞI SIKACAK!

Ancak kriz derinleşiyorsa ve güneş çarığı sıkılaşmaya başlamışsa, sendika-içi demokrasi işçinin aklına gelir. Güneş çarığı sıkınca, çarık da ayağı sıkar. Sıkışan işçi de sendikacıyı sorgulamaya, sendikacıdan hesap sormaya başlar. Sendikacının saygınlığı yerlerde dolaşır. Sendikacının lafı dinlenmez.

Şimdi böyle günler yaşıyoruz.

Derinleşen ekonomik kriz, sendikaları ve sendikacıları mücadeleye zorlayacak. Sendika-içi demokrasi uygulanıyorsa, katılım ve sonuç başarılıdır. Sendika-içi demokrasi uygulanmıyorsa, itibarsızlaşmış ve güven duyulmayan sendikacının üye kitlesini mücadeleye sokması mümkün değildir.

Günümüzde sendikalarda anti-demokratik uygulamalar yaygınlaşıyor. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu da bu eğilimi güçlendiriyor. Ancak böyle davranan sendikacı, kendi ayağına kurşun sıktığını, biraz gecikmeli olarak anlayacaktır.

Sermayenin saldırısına karşı mücadele, ancak sendika-içi demokrasinin uygulanmasıyla başarıya ulaşabilir.